פֶּרֶק ג׳

אֹכֶל לְכְבוֹד שַׁבָּת

בְּשׁוּק הַבְּהֵמוֹת הֲמוּלָה רַבָּה.
רָאשֵׁי הַצֹּאן וְרָאשֵׁי הַבָּקָר מְצִיצִים בְּעֵינַיִם גְּדוֹלוֹת מִמְּקוֹם עָמְדָם, בּוֹ קְשׁוּרִים הֵם, בָּעוֹבְרִים וְשָׁבִים.
גְּעִיּוֹת נִשְׁמָעוֹת מִן הַכִּוּוּן הָאֶחָד, וּפְעִיּוֹת רַכּוֹת מִן הַכִּוּוּן הַשֵּׁנִי. חֶלְקָם עוֹמְדִים בִּמְרֻבָּז, וְיֵשׁ אַף כְּאֵלּוּ הַנִּצָּבִים בּוֹדְדִים סָמוּךְ לַאֲדוֹנָם, שֶׁהֶחְלִיט כִּי הִגִּיעָה הָעֵת לִמָּכְרָם לַאֲחֵרִים.
כָּל אֶחָד מִבַּעֲלֵי הַחַיִּים מִתְנַהֵג בַּדֶּרֶךְ הָאֲפְיָנִית לוֹ. זֶה מְנַעֵר רֹאשׁוֹ מִפַּעַם לְפַעַם. זוֹ מְנִיפָה אֶת זְנָבָהּ, הוּא רוֹקֵעַ בְּרַגְלָיו, וְזוֹ מַצְדֶּדֶת לוֹעֶסֶת

לְלֹא הֶרֶף אֶת הַקַּשׁ שֶׁעָלָה לְפִיהָ - אֶחָד מִסִּימָנֵי הַכַּשְׁרוּת שֶׁל בְּהֵמָה טְהוֹרָה.

נִכַּח הַפָּרוֹת הַמְּדֻשָּׁנוֹת, הַחֲמוֹרִים, הַסּוּסִים וְהַכְּבָשִׂים - נִצָּבִים אֲנָשִׁים הַסּוֹקְרִים אוֹתָם בְּקַפְּדָנָה. כָּל אֶחָד מֵהֶם חָפֵץ לִקְנוֹת בְּהֵמָה לִצְרָכָיו. יֵשׁ הַבּוֹחֵר בְּבְהֵמָה עֲבוּר מַאֲכָלוֹ - לִסְעוּדַת מִצְוָה שֶׁל שִׂמְחָה הַשְּׁרוּיָה בְּמְעוֹנוֹ, כְּמוֹ חֲתֻנָּה אוֹ בְּרִית מִילָה.
יֵשׁ הַזָּקוּק לִבְהֵמָה עֲבוּר הוֹבָלַת מַשָּׂעוֹת, וַחֲבֵרוֹ דּוֹרֵשׁ בְּהֵמָה חֲזָקָה לַעֲבוֹדַת הַשָּׂדֶה כַּחֲרִישָׁה, וּפְזוּר זְרָעִים.
לִקְרַאת שַׁבָּת רַבָּה הַתְּכוּנָה בַּמָּקוֹם. רַבִּים בָּאִים לִרְכֹּשׁ בְּהֵמָה נָאָה כְּדֵי לְשָׁחֲטָהּ וּלְעַנֵּג בְּבְשָׂרָהּ אֶת הַשַּׁבָּת.

אֶחָד יֵשׁ, שֶׁבְּיוֹם רִאשׁוֹן כְּבָר רוֹכֵשׁ בְּהֵמָה מְשֻׁבַּחַת עֲבוּר שַׁבָּת קֹדֶשׁ - שַׁמַּאי הַזָּקֵן.
עֵת עוֹבֵר הוּא סָמוּךְ לַמָּקוֹם, אוֹ אֲפִלּוּ מַבְחִין

סְתָם כָּךְ בְּלִי שֶׁתִּכְנֵן מֵרֹאשׁ, בִּבְהֵמָה טוֹבָה וּמְדֻשָּׁנֶת - מִיָּד הוּא מִזְדָּרֵז לִרְכֹּשׁ אוֹתָהּ בְּמְחִיר טוֹב.
- ״לִכְבוֹד שַׁבָּת קֹדֶשׁ״! אוֹמֵר שַׁמַּאי הַזָּקֵן, וְשָׂמֵחַ שֶׁהִזְדַּמְּנָה לוֹ בְּהֵמָה מְשֻׁבַּחַת לִכְבוֹד שַׁבָּת הַמַּלְכָּה. עַדַיִן יוֹם רִאשׁוֹן, וּכְבָר הַשַּׁבָּת מַעֲסִיקָה אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ הַקְּדוֹשָׁה.

בְּיוֹם שֵׁנִי בְּשַׁבָּת, שׁוּב פּוֹגֵשׁ שַׁמַּאי בִּבְהֵמָה טוֹבָה וּבְרִיאַת בָּשָׂר. לְלֹא כָּל מוּם הִיא, וְנִרְאֵית מְשֻׁבַּחַת אַף יוֹתֵר מִן הַבְּהֵמָה שֶׁרָכַשׁ אֶתְמוֹל בְּדָמִים מְרֻבִּים.
- ״זוֹהִי רְאוּיָה לִכְבוֹד שַׁבָּת קֹדֶשׁ!״, שָׂמֵחַ שַׁמַּאי וּמְמַהֵר לְקַנּוֹת אֶת הַבְּהֵמָה הַדְּשֵׁנָה לִכְבוֹד שַׁבָּת. אֶת הַבְּהֵמָה שֶׁקָּנוּ בְּיוֹם הָאֶתְמוֹל, שָׁחֲטוּ. הִיא הָיְתָה לְמַאֲכָלָם שֶׁל בְּנֵי הַבַּיִת בְּמֶשֶׁךְ הַשָּׁבוּעַ, בִּימוֹת הַחֹל.

הִגִּיעַ יוֹם שְׁלִישִׁי.

הוֹלֵךְ שַׁמַּאי הַזָּקֵן, וּמָה עֵינָיו רוֹאוֹת? - בְּהֵמָה טוֹבָה וְנָאָה. נִרְאֵית הִיא מְשֻׁבַּחַת אַף יוֹתֵר מִזּוֹ שֶׁקָּנָה אֶתְמוֹל לִכְבוֹד שַׁבָּת. מְמַהֵר שַׁמַּאי לִפְתֹּחַ אֶת צְרוֹר כַּסְפּוֹ וְלִקְנוֹת אֶת הַבְּהֵמָה שֶׁרָאָה לִכְבוֹד שַׁבָּת הַמַּלְכָּה!
אֶת הַבְּהֵמָה שֶׁנִּקְנְתָה בְּיוֹם שֵׁנִי - אוֹכְלִים בִּימוֹת הַחֹל, כֵּיוָן שֶׁלִּשְׁבָּת נִמְצְאָה בְּהֵמָה מֻצְלַחַת יוֹתֵר.

דָּבָר זֶה חָזַר עַל עַצְמוֹ אַף לְמָחֳרָת, בְּיוֹם רְבִיעִי, וְכֵן הָלְאָה בַּחֲמִישִׁי...
בְּכָל יוֹם מָצָא שַׁמַּאי בְּהֵמָה לְכָשֵׁר מְשֻׁבַּח יוֹתֵר לִכְבוֹד שַׁבָּת קֹדֶשׁ, וְקָנָה אוֹתוֹ מִיָּד. אֶת הַקּוֹדֶם, עָלָיו אָמַר בִּרְכִיָּשְׁתּוֹ: ״לִכְבוֹד שַׁבָּת קֹדֶשׁ״ - אָכְלוּ בְּיוֹם חֹל.
כָּל יָמָיו הָיָה שַׁמַּאי הַזָּקֵן אוֹכֵל ״לִכְבוֹד שַׁבָּת״ - שֶׁכֵּן כָּל מַה שֶּׁאָכַל בְּמֶשֶׁךְ הַשָּׁבוּעַ, הָיָה מִבְּהֵמוֹת שֶׁנִּקְנוּ לִכְבוֹד שַׁבָּת קֹדֶשׁ!

* * *

זִכְרוֹן הַשַּׁבָּת לֹא הָיָה מָשׁ מִתּוֹךְ פִּיו שֶׁל שַׁמַּאי הַזָּקֵן. בְּמֶשֶׁךְ כָּל שֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה חָשַׁב שַׁמַּאי עַל הַשַּׁבָּת, וְעָשָׂה הַכֹּל כְּדֵי לְכַבְּדָהּ וּלְעַנְּגָהּ כְּכָל הַיּוֹתֵר.
כַּאֲשֶׁר לָקַח חֵפֶץ טוֹב, אָמַר מִיָּד: ״זֶה לְשַׁבָּת״!

כַּאֲשֶׁר נִרְכַּשׁ כְּלִי חָדָשׁ לְבֵיתוֹ שֶׁל שַׁמַּאי, מִיָּד הָיָה אוֹמֵר הַצַּדִּיק: ״זֶה לְשַׁבָּת!״

כָּל הַשָּׁבוּעַ נָסַב אֶצְלוֹ סְבִיבוֹת שַׁבָּת הַמַּלְכָּה. בְּכָל מְאֹדוֹ כִּבְּדָהּ וְעִנְּגָהּ, וְשָׁמַר אֶת הַטּוֹב בְּיוֹתֵר וְהֶחָדָשׁ בְּיוֹתֵר - לִכְבוֹד שַׁבָּת קֹדֶשׁ.

מִלְּבַד זֹאת, תִּקֵּן שַׁמַּאי דְּבָרִים, כְּדֵי לִשְׁמֹר עַל קְדֻשָּׁתָהּ וּכְבוֹדָהּ שֶׁל הַשַּׁבָּת. הוּא הָיָה אוֹסֵר לְהַפְלִיג אֶל הַיָּם הַגָּדוֹל בִּסְפִינָה - אֶלָּא שְׁלֹשָׁה יָמִים לִפְנֵי שַׁבָּת קֹדֶשׁ!

כָּךְ הָיָה שַׁמַּאי מְכַבֵּד וּמְהַדֵּר אֶת הַשַּׁבָּת שֶׁהָיְתָה יְקָרָה לוֹ כָּל כָּךְ - בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ, בְּדִבּוּרוֹ וּבְמַעֲשָׂיו, בִּפְסִיקוֹתָיו וּבְחִשּׁוּבָיו. גַּם אִם הוֹצִיא כֶּסֶף רַב מֵהוֹנוֹ עֲבוּר כָּךְ, בִּשְׁבִיל הַמְּשֻׂבָּח בְּיוֹתֵר שֶׁיָּכוֹל לִהְיוֹת!

* * *

מִצְוַת הַשַּׁבָּת הָיְתָה מִצְוָה חֲשׁוּבָה מְאֹד לְשַׁמַּאי הַזָּקֵן. הוּא הִקְפִּיד מְאֹד בְּכָל פְּרָטֶיהָ, וְדִקְדֵּק בָּהּ בְּכָל עֲנָפֶיהָ, וְכָל מַה שֶּׁקָּשׁוּר אֵלֶיהָ. לָכֵן הָיָה אוֹכֵל לִכְבוֹד שַׁבָּת כָּל יָמָיו - זוֹ הָיְתָה עֲבוֹדָתוֹ הָעִקָּרִית עָלֶיהָ הִקְפִּיד בַּעֲבוֹדַת ה'.

בָּזֶה שֶׁשָּׁמַר שַׁמַּאי כָּל בְּהֵמָה נִבְחֶרֶת לְשַׁבָּת, הוּא קִיֵּם מִצְוַת "זָכוֹר" אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת. אַף הִלֵּל הַזָּקֵן הוֹדָה לְשַׁמַּאי, שֶׁכָּל מִי שֶׁעוֹשֶׂה כָּךְ מְקַיֵּם בָּזֶה מִצְוַת "זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת". אוּלָם הוּא הָיָה עוֹשֶׂה זֹאת בְּעִנְיָנִים אֲחֵרִים.

* * *

לֹא רַק לַשַּׁבָּת הַבָּאָה מִדֵּי שָׁבוּעַ הִתְכּוֹנֵן שַׁמַּאי, וְכָל בֵּית מִדְרָשׁוֹ "בֵּית שַׁמַּאי", כְּבָר מֵרֹאשִׁית הַשָּׁבוּעַ.

הֵם סִמְּלוּ בְּכָךְ אֶת הַהֶכְנָה שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהִתְכּוֹנֵן כָּל יָמָיו לִקְרַאת עוֹלָם הַבָּא. הֲרֵי שַׁבָּת אַף הִיא מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא. כָּל חַיָּיו צָרִיךְ הָאָדָם לְהָכִין אֶת עַצְמוֹ בְּהֶתְאֵם, לְשַׁפֵּר מַעֲשָׂיו וּמִדּוֹתָיו - כְּדֵי לְהַגִּיעַ מוּכָן לָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהוּא "יוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת".

וְכַמּוּבָן - מִי שֶׁטָּרַח בְּעֶרֶב שַׁבָּת הוּא יֹאכַל בְּשַׁבָּת.

זֶה מַה שֶּׁאוֹמְרִים בֵּית שַׁמַּאי: "מֵאֶחָד בְּשַׁבָּת לְהָכִין לְשַׁבָּת"